

विद्यासागर विश्वविद्यालय
VIDYASAGAR UNIVERSITY
Question Paper

B.A. Honours Examinations 2022

(Under CBCS Pattern)

Semester - II

Subject : SANSKRIT

Paper : C 4-T

(Self Management in the Gita)

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

The figures in the margin indicate full marks.

1. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या) : 2×5=10
- (क) श्रीमद्भगवद्गीतायाः उत्सः कः? गीतायां कति अध्यायाः सन्ति?
- (ख) श्रीमद्भगवद्गीतायाः वक्ता कः? कश्च श्रोता?
- (ग) प्रकृतेः अष्टौ भेदाः के भवन्ति?
- (घ) गुणः कः भवति? स च कतिविधः?
- (ङ) जीवदेहे तमोगुणस्य प्रभावः कीदृशः भवति?
- (च) अव्यवसायिनां बुद्धिः कीदृशी भवति?

P.T.O.

(छ) कः स्थितप्रज्ञः भवति ?

(ज) त्रिविधं नरकस्येदं द्वारम्—त्रिविधं द्वारं किम् ?

2. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः (एकस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च देयम्) : 5×4=20

(क) व्यवसायात्मिका बुद्धिः का भवति ?

(ख) ज्ञानयोगः को भवति ?

(ग) का नाम श्रद्धा ? कतिविधा च सा ? तासां स्वरूपं वर्णयत ?

(घ) आहारः कतिविधः ? के च ते ? एकस्य विषये संक्षेपेण आलोचयत ।

(ङ) व्याख्या कार्या—

ये यथा मां प्रपद्यन्ते तांस्तथैव भजाम्यहम् ।

मम वर्तमानुवर्तन्ते मनुष्या पार्थ सर्वशः ॥

(च) व्याख्या कार्या—

चञ्चलं हि मनः कृष्ण प्रमाथि बलवद्दृढम् ।

तस्याहं निग्रहं मन्ये वायोरिव सुदुष्करम् ॥

3. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः : 10×3=30

(क) श्रीमद्भगवद्गीतानुसारम् आत्मनः स्वरूपं कर्म च वर्णयत ।

(ख) श्रीमद्भगवद्गीतानुसारं निष्कामकर्मयोगः व्याख्येयः ।

(ग) मनसः स्वरूपं यथग्रन्थं प्रतिपादयत ।

(घ) ध्यानं किम् ? ध्यानयोगस्य साधनप्रणाली वर्णनीया ।

(ङ) योगसाधने आहारस्य भूमिका आलोचनीया ।

_____